

Búcsú Várnagy Lajostól

Várnagy Lajos sorsát a párkák rossz időkre szabták. Oly korban élt, amikor a háború tébolya, majd a szabad mozgást gátló acélsorompó megnehmított vagy menekülésre késztetett annyi kiválóságot. Ő itthon maradt, ahol mocskos kis törpék Bartók Bélát ócsárolták, ahol egy Gyurkovics Mária világkarrierje hazai tiszteletkörokre zsugorodott. Sorsa tán más lett volna, ha faldöntő homlokkal vagy bordazúzó könyökkel tör magának utat, Lajos azonban „csak” egyre keserűbb lett – ám mégis, mindig vigasztaló szépen muzsikált.

Kevésszer hallottam úgy szólni hegedűt, mint az ő kezében. Míves technikája elegáns és magabiztos volt, húrjainak ki-kezdhetetlen csengése szárnyalt a zenekar fölött vagy ölelkezett a zongorahanggal. Pazar humora alapjában keserű volt, de ha Dionüszosz segítség-

vel felszabadította a finom megfigyelésekből szőtt és ellenállhatatlan komikummal előadott történetek áradását, tüstént lebilincselő centruma lett minden társaságnak.

A nagyszerű társalgó már évek óta elcsendesedett, a varázsos hegedűhang egyre távolabbról szól. Ő azonban tanár is volt, vagy tán elsősorban az. Légiónyi a száma azoknak, akiket nevelt, vezetett, gazdagított és útközre bocsátott abban a szilárd hitben, hogy a műsák szelid kara előbbrevaló Arész sötét seregénél.

Várnagy Lajos kezéből kicsavarta a hegedűt a köszvény, kincses, zenével gazdag életét finale ultimóval zárta a halál. Nemrég azonban újra láttam, újra hallottam ezt a hangszert. Egy sugárzóan tehetséges, szép, szőke kislány Mozartot játszott rajta. Várnagy Katalinnak hívják.

Meszlényi László

Várnagy Lajos évtizedekig volt a szimfonikus zenekar koncertmestere. Emellett nagyszerű koncertező művész, versenyművek szolistájaként és kamaramuzsikusként egyaránt. Nagytudású tanáregyenység. Hosszan tartó, gyógyíthatatlan betegségben halt meg október 18-án. Temetése december 10-én, szerdán 13 órakor lesz a Belvárosi temetőben.

Társadalomról - középiskolásoknak

• Munkatársunktól

A 14-18 éves fiatalok társadalmi érékenységét kívánták növelni a Nagyító című, nyolc részből álló képzéssorozat szervezői, a Katolikus Ifjúsági Alapítvány munkatársai. Az Európai Unió támogatásával Domaszéken, a Zöldfás Katolikus Ifjúsági Központban minden hét végén más-más témáról beszéltek a meghívott középiskolások csoportjainak – főként fiatal diplomások vagy egyetemisták. Szó volt egyebek mellett önismereti témákról, a diákjogokról, az

európai integrációról. A sorozatot befejező, múlt hét végi alkalommal egy indián mondat választottak mottóul: Ne ítélj meg senkit, mielőtt nem hordtad a moka-színját. A kisebbségekről, toleranciáról szóló beszélgetések mellett az ezúttal Gyuláról érkezett diákok helyzetgyakorlatokon, játékokon keresztül érzékelték a kisebbségi helyzetet. A szervezők a következő évben is terveznek társadalmi képzést, amelyre várják a középiskolások, osztályfőnökök jelentkezését.

Polgárörszülinap

• Munkatársunktól

A hét végén ünnepelte ötödik születésnapját a felsővárosi polgárörtség. Az eseményen részt vett dr. Szalay István polgármester, Báthly Gábor alpolgármester és dr. Szőke Péter ezredes, Szeged rendőrkapitánya is. Szalay

István elmondta, hogy szükség van a polgárörsszervezetre, s lehetőség szerint a város növelni fogja a támogatásukat. Szavait megerősítette Báthly Gábor is, Szőke Péter pedig a szakmai segítségnyújtásról biztosította a polgáröröket.

tőzsde

Gyengült a Mol

• Budapest (MTI)

Áremelkedéssel és élénk részvényforgalommal indult a hét a Budapesti Értéktőrsdén. A BUX a pénteki értékenél 130 ponttal magasabban, 7400 ponton zárta. A határidős indexárak 160-260 ponttal emelkedtek. A hamarosan kifutó decemberi lejárat elszámolóára 7425 pont lett, az 1998 decemberi terméin pedig 9450 ponton zárta. A részvénytőrsde a Mol

nem tartott lépést az általános áremelkedéssel: 4750 forinton zárta a kereskedést, ami 10 forinttal alacsonyabb a papír pénteki záróáránál. A BorsodChem 240 forintos árfolyamemelkedést könyveltett el, 6780 forintot érttek záráskor a társaság részvényei. A TVK-papírok a kereskedés első felében még 3700 forint alatt forogtak, a nap végére 3755 forintra nőtt az árfolyamuk.

• Keserű pirulák, Szőke-ostyában

Elment a Heliomed-hajó

A gyógyszer-tárház központ nem fejlődött, de néhányaknak sok pénzt hozott. (Fotó: Nagy László)

Hogyan herdelhető el az önkormányzati vagyongy? Erre szolgáltat mintát a Heliomed Szegedi Gyógyszerkereskedelmi Rt. eddigi története – véli néhány képviselő a Torony alatt. Hogyan lesz egy szegedi orvos-képviselőből budapesti vezérigazgató? Megmutatja dr. Szőke László orvos, fideszes képviselő, szegedi gazdasági-stratégiai tanácsnok karrierje, aki pártját és a képviselőiséget elhagyva, a szegedi és az önkormányzati érdekeknek hátat fordítva a Heliomed Rt.-ből budapesti székhelyű gyógyszer-kereskedelmi céget csinált.

Az egykori tanácsai vállalatból, a Csongrád Megyei Gyógyszertári Központból lett Heliomed Rt.-ben a szegedi önkormányzat többségi tulajdonos volt. Ám rövid idő alatt kisebbségi részvényes lett, akaratan kívül. S jelenleg kétségessé látszik, hogy az önkormányzati ellenőrzéstől megszabadult, önjáróvá lett Rt.-ből kimenekítheti az oda elhelyezett 50 millió forintos városi vagyont. E szövénnyes ügyben a városatyák is szeretnének tisztán látni, vált nyilvánvalóvá a novemberi közgyűlésen, az egyik interpelláció nyomán.

Az egykori Csongrád Megyei Gyógyszertári Központ vagyonát a patika-hálózat és maga a gyógyszertermeléssel és -elosztással foglalkozó központ jelentette. E vagyon megosztása és privatizációja is vitát kavart a megye önkormányzatai között. A patikák sorsáról a települési önkormányzatok döntöttek, magánosításuk 1995 végére, 1996 elejére lezárult. A megyei gyógyszer-tárház központ a megye önkormányzatainak birtokába került, s 1996. január 1-jétől Heliomed Szegedi Gyógyszerkereskedelmi Rt.

néven működik. Az önkormányzatok többségétől eltérő megoldásokat választva, külön úton járt Szeged, mind a gyógyszer-tárház, mind a gyógyszer-tárház központ privatizációjakor. Ugyanis míg máshol, például Budapesten, árverésen értékesítették a gyógyszer-tárházakat, így több millárd forintos önkormányzati bevételre szert téve, addig Szegeden a patikáknak csak a bérleti jogát magánostotta az önkormányzat, azaz több tízmillió helyett néhány millió forintos bevétellel is beérte. Az-tán: Szeged nem eladott, hanem vásárolt részvényeket, vagyis növelte részesedését a Heliomed Rt.-ben, arra hivatkozva, hogy ez nyereséges vállalkozás, holott semmiféle jogszabály nem írja elő, hogy az önkormányzat köteles gyógyszer-kereskedelemmel foglalkozni, s felvenni a versenyt a piac keményen nyomuló nagykereskedőivel. A gyógyszerfront szegedi különutas megoldásait többször és többen is vitatták a Torony alatt. A gyógyszer-tárház privatizációja lefutott, keserű pirulát termelt. A felelősök között a gyógyszerész-képviselőt emlegetik a leggyakrabban. Ugyanis a lobbystáknak „köszönhetően” sokmillió forintot esett el az önkormányzati kassza. Éppen ezért kellett volna ügyesen bánni azzal a vagyonnal, ami a gyógyszer-tárház központból Szegednek jutott. A város eredeti részesedése 41 százalék volt. Ezt úgy növelte 52 százalékra, hogy megvásárolta Hódmezővásárhely részvényeit, de a szakértők szerint túl magas árfolyamon.

Az akciót ellenző szabad-demokrata képviselő úgy vélik, hogy e ponton kellett volna megszabadulnia Szegednek a Heliomed-részvényektől, a megye önkormányzataival összefogva. Az akkor kábé került, s 1996. január 1-jétől Heliomed Szegedi Gyógyszerkereskedelmi Rt.

értékesítette, holott – állítólag – 140 százalékos árfolyamon megtehetné volna. Az akkori vad közgyűlési vitában Báthly Gábor gazdasági alpolgármester azzal „adta el” a tranzakciót, hogy a nyereséges cégbe fektetett 50 millió forint az osztalékból megtérül. Ám ezt az osztaléket – a közgyűlés döntése ellenére – „bent hagyta” a többségi tulajdonost, a szegedi önkormányzat képviselő Báthly, éppenséggel dr. Szőke László, az orvos-képviselő és igazgató-tanácsi tagból lett vezérigazgató javaslatára. Az akciót támogató képviselők közül az osztalékfizetés elmaradása mellett érvelők azt az idilli képet vázolták föl, hogy a fentebb jelzett módon új tulajdonosoknak juttatott patikák a Heliomed Rt.-től vásárolnak gyógyszert. Ám nem kellett sok idő, s letagadhatatlanná vált: a cég nem váltja be a hozzá fűzött reményeket. A Helomed Rt. a megyében körülbelül 35 százalékos piaci részesedést tudott megtartani, míg Bács-Kiskun és Békés megyében 11-14 százalékot.

Az is kiderült, hogy hiába a városatyák és a jegyző jelenléte az Rt. vezetésében, a kormányzati kicsúszott az önkormányzat kezéből. Megjelent a budapesti központú Arago Befektetési Holding Rt., fölvasárolta több kisebb Csongrád megyei település részvényeit, s 1997 januárjában, „egyszerű” tőkeemelés következtében a Heliomed Rt. többségi tulajdonosává vált. A hoppon maradt Szeged szá-

mára soványka vigasznak az maradt, hogy kimondatott: a fontos döntések meghozatalához 75 százalékos többség kell.

E történetben a testületek szerepe eddig is kérdőjeles volt. Vagyis szinte meg sem lepődtek az önkormányzati képviselők, mikor kiderült: a Heliomed Rt. az igazgatótanács tudta nélkül szerzett érdekeltséget a szombathelyi székhelyű Pharmaco Rt. és a zalaegerszegi székhelyű Zala-gyógyszer Rt.-ben. Ahelyett, hogy az erre fordított milliókat a gyógyszer-tárház központban az ígért fejlesztésekre fordították volna. Kibújt a szög a zsákból: az Arago Rt. strómanként használta a Heliomed Rt.-t, ehhez asszisztált a Szegednek végképp hátat fordító, képviselőből vezérigazgatóvá lett, majd a Fideszből kizárt és a közgyűlésből távozó dr. Szőke.

Elment a Heliomed Rt.-hajó! Sőt: e céget a Pharmaco-val és a Zala-gyógyszerrel összevonva egy budapesti székhelyű, gyógyszer-nagykereskedelmi cég „gyártható”. Olyan vállalat, melynek működésére nem lehet befolyása a 10-11 százalékos tulajdoni hányaddal rendelkező szegedi önkormányzatnak, mely vétőjogát is elveszti. Úgy tűnik, ebből a gazdasági alakulattól csakis anyagi veszteséggel hátrálhat ki a szegedi önkormányzat.

De nem ez az egyetlen keserű pirula! A szegedi önkormányzat egy számára ismeretlen terepen csapdahalnyezte játszotta magát. A kiút meglesését egy négytagú ad hoc bizottságra ruházta a közgyűlés júliusi ülésén. Ám a novemberi interpelláció nyomán kiderült: a színpalak mögött, e bizottságról „megfelelkezve” folytatódik az egyezkedés. A közgyűlés novemberben úgy döntött: kezdeményezi a Heliomed Rt. rendkívüli közgyűlésének összehívását.

Újszászi Ilona

NAT-nap Dorozsmán

• Munkatársunktól

A nemzeti alaptanterv (NAT) bevezetésének finisében afféle ismeretterjesztő alkalmakat szervez a minisztérium országsszerte: a regionális NAT-napokon a pedagógusok és az iskolafenntartók szerezhetik meg a számukra szükséges információkat, de minden érdeklődő is tájékozódhat a jövő iskoláját meghatározó változásokról. Tegnap a kiskundorozsmai Orczy István Általános Iskolában tartották meg a régió NAT-napját.

Alapvetően a következő néhány hónapban dől el, hogyan alakulnak át a közoktatás intézményei, az egyes iskolák mit kínálnak az adott település lakóinak. A közoktatás reformja ugyanis egyebek mellett azt jelenti, hogy elsősorban a helyi társadalom ügye lesz: milyen speciális, jó esetben a helyi szükségleteknek megfelelő kínálatot nyújt az iskola. Most dolgozzák ki az erre vonatkozó helyi dokumentumokat, a pedagógiai programokat és a tanterveket. Ezeket egyeztetik az önkormányzatokkal, az iskolafenntartókkal. Természetesen az is kíváncsi lenne, hogy minél több érdekelt szülő és diák ismerje meg még a bevezetés előtt a helyi iskola programját. Ennek érdekében indult a regionális NAT-napok elnevezésű rendezvénysorozat: a Művelődési és Közoktatási Minisztérium a megyei pedagógiai intézetekkel együttműködve 40 iskolában rendez nyílt napot, ahol hozzáférhetővé teszik a NAT-tal kapcsolatos információkat. A sorozat október elején kezdődött, általában azokat az iskolákat választják helyszínül, ahol előrehaladott a NAT-ra épülő helyi dokumentum kidolgozása.

Tegnap a dorozsmai Orczy iskolában dr. Ványai Éva, Szeged alpolgármestere nyitotta meg az egész napos programot. Borbála István minisztériumi főosztályvezető, valamint a megyei pedagógiai intézet munkatársa, a megye megyei közoktatási főtanácsosa és az iskola igazgatója, Nagy István tartott előadást a pedagógusok és iskolafenntartók számára, délután pedig a szülőket tájékoztatták.

A SZAB hírei

• Munkatársunktól

Az onkológiai munkabizottság tart ülést december 9-én 15.30 órakor, amelyen a jövő évi munkaprogramot állítják össze. A SZAB kibővített ülésén, december 10-én 15 órakor dr. Telegdy Gyula akadémikus, a SZAB elnöke számol be az idén elévített munkáról.

Elmarad a koncert

• Munkatársunktól

Betegség miatt elmarad a Kamarabérlet-A sorozat ma este, a Konzervatóriumba „Bach és fia” címmel meghirdetett bérleti hangversenye. A Nemzeti Filharmonia a koncertet januárban szeretné pótolni, a pontos időponttól a sajtó útján értesíti a bérlettulajdonosokat.

napló

HOLNAP

DR. VÁNYAI ÉVA általános alpolgármester, a 18. választókerület képviselője fogadóórát tart 15 órától 16.30-ig a polgármesteri hivatal ügyfélszolgálati irodájában (Széchenyi tér 11.).

DR. BÁLINT JÁNOS, a Szocialista Párt jogtanácsosa 15-16 óra között ingyenes jogi tanácsadást tart a Szilágyi u. 2. II. em. 204-es szobában.

GILA FERENC, a 24. választókerület (Baktó, Petőfi-telep) képviselőjének területi értekező lakossági fórumot tart a polgármesteri hivatal főépítésze. A fórum témája: távlati lehetőségek a baktói kiskertek belterületbe vonásáról.

kolában. A fórum témái: Dorozsmai út-Tűzoltó utca-Cseje sor-Fonógyári út folytatása közti terület RRT-je, Szeged, Kültérület Rókusi ff. 114 ha területének RRT-je, Béketelep kábel-tévé hálózata.